

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike // Inserati do 80 peti vrst do Din 2, do 100 vrst do Din 2,50, od 100 do 300 vrst do Din 3, večji inserati peti vrst do Din 4.—, Popust po dogovoru, inserati davek posebej // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, Celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE, Ob kolodvoru 101 // SLOVENSKE GRADCE, Slomškov trg 5 // Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10351.

Sovjetske čete ne morejo naprej

Za hrbtno sovjetske vojske so postavljene strojnice

Nova finska vlada je po švedskem poslaniku poslala Moskvi nove predloge za mirno rešitev spora, obenem pa finske čete hrabro branijo finsko zemljo. Sklenitev miroljubnega sporazuma je odvisna edino le od sovjetske vlade

V Kareliji sovjetske čete niso napredovale niti za nekaj sto metrov — Ogorčeni boji na Ribiškem polotoku — Zakaj sovjetski bombniki že dva dni ne napadajo Helsinkov — Finski socialni demokrati proti komunistični nevarnosti

Helsinki, 4. dec. (Reuter) Ponoči je izšla finska vlada komunikacije, ki pravi, da se je vlada preko švedskega poslanstva v Moskvi obrnila na sovjetsko vlado z vprašanjem, če je pripravljena razpravljati o taki mirni rešitvi spora s Finsko, ki ne bi prizadele neodvisnosti in življenjsko važnih interesov Finske.

Doslej na to ponudbo finske vlade s sovjetske strani še ni bilo nobenega odgovora. V finskih vladnih krogih pripominjajo, da Finska ponudba nikakor ne pomeni predloga za kapitulacijo. Nasprotno je ministrski predsednik Ruti ponoči v novem govoru po radiu zopet poudaril, da hoče Finska za vsako ceno braniti svojo neodvisnost.

Finci se junaško branijo

Helsinki, 4. dec. (Associated Press) Med finskih in sovjetskih četami so bile včeraj ogorčene borbe zlasti okrog Ladoškega jezera in v Kareliji. Kljub velikim sovjetskim premoči so finske čete ohranile svoje položaje in so na nekaterih mestih celo dosegle nekaj krajevnih uspehov. Borbe se še vedno vodijo na ozemlju med rusko in finsko mejo ter prvimi obrambnimi črtami.

Vsa poročila potrjujejo, da je morala finskih čet odločiti. Nasprotno pa javljajo značilne incidente na ruski strani. Tako je pri Duemlju v južni Kareliji sovjetski oficir ustrelil dva vojaka, ki nista hotela prodirati za hrbtno ruskih čet pa so bile postavljene strojnice. Finci javljajo, da so v Imatri uničili eskadro ruskih letal in mnogo tankov.

Na morju so Finci poškodovali še drugega ruskega rušilca, ki je bombardiral polotok Hangö. Po zadnjih poročilih pa so se finske čete pri Ladoškem jezeru umaknile na svoje utrjene črte.

Značilna je izjava finskih socialnih demokratov, ki poudarjajo, da se bo socialna demokratska stranka borila z orožjem proti napadalcem za rešitev finskega naroda.

Helsinki, 4. dec. (Reuter) Po finskih uradnih poročilih je bilo v dosedanjih bojih zajetih 36 sovjetskih tankov in sestreljenih 21 sovjetskih letal.

Borbe v snežnem metežu

Rim, 4. dec. (Radio iz Helsinkov) Javljajo, da sovjetske čete še niso dosegle do utrjene črte maršala Mannerheima. Na Ribiškem otoku se bijejo ogorčene borbe. Finske čete so izkoristile močan snežni metej in udarile na Ruse, ki jih potiskajo proti Lednemu morju.

Iz Amerike prihajajo vesti, da so se mnogi tam živčeli Finci in tudi ameriški državljani že prostovoljno javili za legijo, ki bo te dni odšla Finski na pomoč.

Uspešno orožje

Helsinki, 4. dec. (Havas) V dosedanjih bojih finska vojska zelo uspešno uporablja top švedskega izdelka proti tankom. Ta top lahko izstrelji do 30 strel na minuto. Isto tako so se dobro obnesele pasti proti tankom.

Talin, 4. dec. (Reuter) V tukajšnje luko je včeraj dospela poškodovana ruska križarka »Kirov«. Kolikor je znano, je mnogo članov posadke ladje ranjenih.

Predaja sovjetskega letala

Helsinki, 4. dec. (Havas) Neko sovjetsko letalo se je z belo zastavo spustilo za finske linije. Letalci so se predali.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 4. dec. (Reuter) Sinočnje poročilo finskega vrhovnega vojaškega poveljstva pravi, da je bilo včeraj zaradi hudih snežnih metejev le malo aktivnosti na bojiščih. Edino na severu Ladoškega jezera so se razvile večje boje. Sovjetska vojska je imela v bojih težke izgube.

Helsinki, 4. dec. (Reuter) Tako na skrajnem severu, kakor tudi na južnem bojišču se je sovjetska vojska v dosedanjih bojih ponovno poslužila oddelkov skakalcev s padali, ki so se spustili za postojanke finske vojske. V vseh primerih pa so bili ti oddelki takoj razoroženi ali uničeni, preden so mogli stopiti v akcijo.

V Moskvi potrjujejo finske uspehe

Moskva, 4. dec. (Reuter) Iz članka o operacijah na Finskem v včerajšnjem »Pravdi«, se lahko sklepa, da si je finska vojska po prvih udarcih opomogla in da se sedaj resno upira rdeči armadi. »Pravda« pravi, da finske čete zelo uspešno izkoriščajo terenske razmere ter ovirajo prodiranje rdečih čet. Poljske majhne strube so zelo številne ter imajo večlano

strojne puške. Razen tega se je Fincem posrečilo porušiti številne mostove in druge važne prometne zveze, kar ovira prodiranje rdečih čet.

Sovjetski vojaki niso navdušeni

London, 4. dec. (Reuter) Sovjetski vojni komunikacijski pravci, da so sovjetske čete doslej za 40 do 50 km napredovale v finsko ozemlje. Po francoskih poročilih je bilo to napredovanje v resnici mnogo manjše. Boji so pokazali, da je finska vojska zelo dobro opremljena: zlasti nova ročna strojna puška se je izvrstno obnesla.

Po poročilih italijanskih novinarjev so sovjetski vojaki zelo slabo oblečeni in slabo hranjeni. Tudi nikakor niso navdušeni za vojevanje ter zato spremljajo sovjetsko vojsko politični komisarji, ki imajo nalogo, da vojake neprestano podžigajo k boju.

Dezertacije iz sovjetske vojske

Cernovice, 4. decembra. AA. (Havas). Sovjetski častniki in vojaki stalno dezertirajo in beže v sosednje države. Pri Ravi Ruski je pribežala skupina 120 ruskih častnikov in vojakov v Nemčijo. Iz lovorskih vojaških bolnišnic so pobegnili nekateri bolniki in ranjeni sovjetski častniki, potem ko so si prej preskrbeli civilno obleko. Tudi nekateri sovjetski uradniki, ki bi se bili morali vrniti v Sovjetsko Rusijo, se je, čim so slišali za takšna poročila, posrečilo pobegniti v tujino. Sovjetska vojska nima dovolj obutve in obleke in nosi uniformo poljskih vojakov, ki jo je našla v vojaških skladiščih.

Sovjeti pošiljajo ženske v borbo

Bern, 4. decembra. AA. (Havas). Basler Nachrichten objavljajo vest svojega Stockholmskega dopisnika, da so sovjetski častniki z orožjem nagnali svoje vojake proti Fincem, predvsem na bojišču severno od Ladoškega jezera. Dopisnik dalje piše, da so v nekem sestreljenem sovjetskem letalu našli kot pilota mrtvo žensko, kar kaže, da so bili sovjeti prisiljeni zaradi nezanesljivosti moških zaposliti v letalski službi ženske.

Neresnične obtožbe

Helsinki, 4. dec. AA. (Reuter) Objavljeno je finsko uradno poročilo, ki ugovarja ruski trditvi, češ da se Finci v borbi s sovjetskimi četami poslužujejo strupenega plina »Rumeni križ«. Sporočilo kategorično demantira to trditve. Sporočilo pravi, na kraju, da je finska vlada vsak čas pripravljena dovoliti anketo strokovnjakov nevtralnih držav, ki se bodo lahko prepričali o netočnosti sovjetskih obtožb. V finskih uradnih krogih ne izključujejo možnosti, da je bila vest o strupenih plinih razširjena zato, ker se sovjetska vojska sama hoče poslužiti strupenih plinov.

Sovjetsko llemerstvo

Moskva, 4. dec. (Današnja »Pravda« skuša v daljšem uvodniku dokazovati, da hoče sovjetska Rusija s svojo akcijo na Finskem zaščititi samo interese in varnost Sovjetske Rusije in Finske v Finskem zalivu. List nadalje trdi, da Sovjetska Rusija spoštuje neodvisnost Finske in »hoče osvoboditi finski narod«. List polemizira glede sovjetske akcije z angleškim, francoskim in ameriškim časopisjem, vendar v dokaj obzirni obliki. »Pravda« ponavlja sovjetsko zahtevo, da morajo Tanner, Erikko in Mannerheim oditi. Glede zahteve zavarovanja Leningrada pravi list, da so londonske »Times« same sovjetsko priznale upravičenost te zahteve. List zaključuje, da sedaj Finska ne bo več mogla biti predmet intrig proti Sovjetski Rusiji ter bo postala opora miru v Baltiku.

Nemci in Italijani zapuščajo Helsinke

Helsinki, 4. dec. (Reuter) Kakor predvčerajšnjim ni bilo tudi včeraj nobenega letalskega napada na Helsinke. Morda je izostanek napadov pripisovati slabemu vremenu, ki ga omenja tudi sovjetsko vojno poročilo, morda pa tudi znatnim izgubam, ki jih je imelo sovjetsko letalstvo v prvih dveh dneh vojne.

Kot tretji možni vzrok navajajo dejstvo, da nemška ladja »Donau«, ki ima nalogo, da iz Helsinkov odpelje nemško kolonijo in uradništvo sovjetskega poslanstva, včeraj še ni odplula iz luke. Po poročilih švedskih listov je odločila svoj odhod zato, ker se večina nemške kolonije brani oditi iz

Finske. Doslej se je na ladjo vkrvalo samo 300 Nemcev, 600 pa jih je še ostalo ter jih skušajo uradniki nemškega poslanstva še pregovoriti, da se odločijo za odhod.

Rim, 4. decembra. (Stefani) Z nemškim parnikom »Donau« se vračajo iz Helsinkov člani italijanske kolonije in okrog 1000 Nemcev.

V finski prestolnici ostane samo vojaštvo

Helsinki, 4. decembra. Po enodnevnem obsestevanju je finska prestolnica včeraj zopet oživila. Ulice v Helsinkih so bile neormalno polne, ker se je nadaljevala evakuacija civilnega prebivalstva. Na tisoče žensk in otrok se je gnetlo po ulicah proti glavnemu kolodvoru. Vlaki so nepretrgoma vozili begunce proti severu. Vsa okna v Helsinkih so zadelana in zatrpana s poštvo, trgovine in hišna vrata so zaprta in trdno zadelana.

Človeške žrtve bombardiranja

Helsinki, 4. dec. i. Dvodnevno bombardiranje Helsinkov je zahtevalo 85 človeških žrtv, 181 oseb pa je bilo ranjenih.

Švedska in danska pomoč Finski

Stockholm, 4. dec. (Reuter). 300 švedskih državljanzov je iz Helsinkov pribežalo v Stockholm. Pripovedujejo, da so bile pri ruskih bombnih napadih uničene mnoge švedske trgovske zgradbe.

V Stockholmu se je 600 švedskih dijakov prijavilo finskiemu poslanstvu za prostovoljsko službo v finski vojski. Isto tako so se javili za vojno službo vsi finski dijaki, ki študirajo v Stockholmu.

Iz Švedske bo poslanih Finski na pomoč več ambulantnih oddelkov Rdečega križa.

Obrambni ukrepi na švedskem

Pariz, 4. dec. (Havas) Iz Stockholma javljajo: V zvezi z naglim porastom razpoloženja švedskega javnega mnenja, da pomaga Finski, je bila Švedska prisiljena, da pokrene obrambne ukrepe. Neaktivnost

švedske vlade v sovjetsko-finskem sporu se tolmači s strahom, da bi Švedska prišla v veliko nevarnost, če bi bila Finska okupirana. V polslužbenih krogih pa naglašajo, da bi bil položaj Švedske mnogo boljši, če bi z orožjem pomagala Finski v sedanjem trenutku, t. j. dokler se Finska še uspešno upira, kajti sedaj bi Finski pomoč mnogo koristila.

Švedski demanti

Stockholm, 4. dec. (Reuter) V zvezi z vestmi v tujih listih, ki zatrjujejo, da je Švedska po svojem diplomatskem predstavniku v Moskvi napravila ostro demaršo v korist Finske, izjavljajo na službenem mestu, da ta vest ne odgovarja resnici. Uradno naglašajo, da je ta vest najbrž nastala po nespornosti. Švedski zunanji minister je namreč poklical svojega diplomatskega predstavnika, kakor je to vsako leto pozimi običaj, da se uredijo nekatera tehnična vprašanja.

Finska pristala na Rooseveltov apel

Washington, 4. dec. (Reuter) Finska vlada je preko ameriškega poslanika v Helsinkih obvestila ameriško vlado, da pristaja na apel predsednika Roosevelta, da se odreče bombardiranju civilnega prebivalstva. Pristanek pa je vezan na pogoj, da se tega načela točno drži tudi sovjetsko letalstvo.

Kakor izjavljajo v ameriškem zunanjem ministrstvu, sovjetska vlada na Rooseveltov apel še vedno ni dala nobenega odgovora.

Sovjeti bodo zapustili Ženevo

Ženeva, 4. dec. (Reuter) Zasedanje Društva narodov zaradi finske zahteve za posredovanje v njenem sporu s Sovjetsko Rusijo je sklicano za soboto, 9. t. m. Ker je bil predsednik zadnjega zasedanja Društva narodov sovjetski poslanik v Londonu Majski, bi moral na tej seji prav on izročiti posle novemu predsedniku zasedanja. V diplomatskih krogih izjavljajo, da je malo verjetno, da bi Sovjetska Rusija na to pristala. Po poročilih iz Rige se sovjetska vlada celo pripravlja, da z ozirom na apel Finske na Društvo narodov raje izstopi iz Društva narodov, nego da dopusti razpravo o tem predmetu.

Razkrita tajnost

Angleški uradni krogi izjavljajo, da je Moskva zahtevala že pri pogajanjih z Anglijo in Francijo konec neodvisnosti Finske in baltičskih držav, kar je preprečilo sklenitev »vezne pogodbe z Rusijo

London, 4. dec. (Reuter) V angleških uradnih krogih poudarjajo, da je nedvoumno ugotovljena neodvisnost nemške vlade za sovjetsko akcijo proti Finski. Nemčija je o namenih Sovjetske Rusije morala biti že davno poučena, najbrž že ob priliki sklenitve nemško-sovjetskega pakta o nenapadanju v avgustu.

Ze v teku angleško-francoskih pogajanj za zvezno pogodbo s Sovjetsko Rusijo sta angleška in francoska vlada več mesecev pred nemško akcijo na Poljskem izvedeli za cilje sovjetske politike v Baltiku. Vsebinsko pogajanje je tedaj ostala tajna. Sedaj izjavljajo v angleških uradnih krogih, da se se ta pogajanja razbija tedaj ravno zato, ker angleška in francoska vlada nista pristali na sovjetske zahteve, ki bi priznale neodvisnost Finske in baltičskih držav.

Kakor poluradno javljajo v Londonu, je Sovjetska Rusija tedaj zahtevala dovolitev mornariških oporišč na otokih Ostel in Dagö ter na Alandskem otoku. Vse priredbe države so se tem zahtevam prilagajale. Anglija ter Francija nista bili pripravljeni plačati te cene za sklenitev zvezne pogodbe z Rusijo. Nasprotno pa je očitvidna Nemčija brez pomislekov pristala na sovjetske zahteve v škodo baltičskih držav in Finske.

Tudi če sedaj nemški uradni krogi preko nevtralnih virov skušajo prikazovati povečano komunistično nevarnost po vpadu sovjetskih čet v Finsko, da bi morda na ta način izvajali pritisk za sklenitev ugodnega miru z Anglijo in Francijo, je treba zopet poudariti, da je moral biti nemški zunanji minister Ribbentrop o sovjetskih namerah že davno preje točno poučen. Slov pa ima poudarjati huna-

nistično nevarnost s nemške strani najbrže samo namen, da odvrne pozornost razvsemkov in nevtralnih držav od Nemčije na Sovjetsko Rusijo. Nasprotno najbrže v resnici obstaja točen sporazum med Sovjetsko Rusijo in Nemčijo o razdelitvi njunih interesnih sfer v Baltiku.

Angleške ladje na Dunavu

Bukarešta, 4. dec. AA. (Reuter) Nekateri angleški družba je kupila v zadnjem času več ladij, ki opravljajo promet na Dunavu. Zdi se, da so se angleškimi interesom pridružili tudi francoski. Zdaj je že 14 ladij v luki Konstanci v angleških rokah.

Železniški promet med Rumunijo in Nemčijo

Bukarešta, 4. dec. i. Po dolgotrajnih pogajanjih je bil nasposled med Rusijo in Rumunijo dosežen sporazum, da se zopet odpre železniška proga iz Černovic preko Galicije v Nemčijo. Zaenkrat je proga odprta samo za tovarni promet, in sicer bo vozilo največ pet vlakov dnevno in še ti samo ponoči. Rumunija zahteva, da da vagoni za vzpostavitev prometa na razpolago Nemčija in utemeljuje to zahtevo z dejstvom, da se nahaja v Nemčiji že več mesecev okrog 2400 rumunskih petrolejskih vagonov.

Tajfun ogroža Manilo

Manila, 4. dec. i. Nad Filipinskimi otoci je divjal včeraj strašovit tajfun, kakršnega še ne pomnijo. Tajfun je popolnoma opustošil 5 otokov južno od Manile in se sedaj bliža Manili.

Iz notranje politike

GRE ZA ČAST SLOVANSTVA
V »Novi Evropi« je objavljen članek, ki vsebuje med drugim naslednje besede:
Neki naš angleški prijatelj, ki se že dolgo časa zanima za našo državo in ki nam je mnogo pomagal v težkih nesrečah vojne, nam je poslal tale opomin: »Slovaki so izdali Čehe, Poljaki Českoslovaško, Rusi Poljake. Pokažite vi Jugoslovani, da se še Slovani, ki ne delajo tako. Ne dovolite, da se Srbi izneverijo Hrvatoma, niti Hrvat Srbov in ne oboli svojim rasnim rodnikom in prijateljem. Ali mar niso vsi pripadniki iste rase Tolstega in Turgenjeva, Cickljevića in gospe Curie, Husa in Masaryka, Njegoša, Mažuranića in Meštrovića? Gre za čast slovanstva pred vsem svetom in pred zgodovino.

V ZNAMENJU SRBSKEGA PREPORODA
Pod tem naslovom proučuje »Slobodna Misao« članek, v katerem piše:

Vsi ideali srbskega naroda na Balkanskem polotoku so bili sintetizirani v borbah Srbije in Crne gore, ki sta se med 26. novembra 1918. zedinili, da se uresniči ideal osvoboditve in ujedinjenja vseh Srbov na samo Srbijo in Crno goro, temveč tudi onih po Makedoniji, Sandžaku, Bosni in Hercegovini, Vojvodini, Slavoniji, Boki, Dalmaciji in po drugih krajih.

Čeprav je bila ta etapa v življenju srbskega naroda srečno zaključena, vendar je prišla neka doba, ki je motila harmonijo v srbskem narodu. Toda danes se v vseh krajih, kjer živi srbski narod, poudarja misel, občutek, upanje in želja, da se srbski narod združi v zajednici kot ena družina in en dom. Časi so zahtevali to zajednico in ta skupnost se že pojavlja v znamenju popolnega srbskega preporoda.

V OBČNEGA ZBORA JUGOSLOVENSKE AKADEMIJE V ZAGREBU
V soboto zvečer je bil letni občni zbor Jugoslovenske akademije za znanost in umetnost. Predsednik dr. Bazala je predlagal, naj se njeno ime izpremeni v hrvaško akademijo za znanost in umetnost.

Predlog je izzval razpravo o postopku za rešitev tega vprašanja, kajti predlog bi moral priti pred Narodno skupščino in šele po sprejemu v tej bi ga moral odobriti vladar. Ker je bila med tem ustanovljena banovina Hrvatska, bo ta predlog predložen hrvatskemu saboru, ki je sedaj pristojen za izpremembo pravil akademije.

Na tem zborovanju bi morali sklepati o spremembi pravil, ker pa ni bila navzoča zadostna večina članov, je bila seja odgodena na prihodnjo sredo zvečer. Zborovanje je bilo tajno in ni bilo dostopno javnosti in novinarjem.

INTERNACIJA FRANKOVSKEGA VODITELJA V ANGLIJO

Spilski »Narodni list« poroča, da je frankovski pravkar dr. Branko Jelić, desna roka dr. Ante Pavelića, najbrže interniran na Angielskem. Baje je z nemškimi potnimi listom odpotoval v Ameriko, da agitira med našimi izseljenci. Ko se je vračal v Evropo, so angleške vojne ladje zaustavile pri Gibraltarju italijanski parnik, na katerem je bil tudi dr. Jelić. Ker je imel nemški potni list, se je moral izkrcati, naskar so ga Angliji internirali.

BEOGRAJSKA UNIVERZA ZAPRTA

Rektorat beograjskega vsučilišča sporoča uradno: »Na seji dne 30. novembra je univerzitetni svet na temelju uredb o vsučiliških sklenil, da se univerza zapre za čas od 30. nov. do 5. decembra t. l. in da se ukinejo vse prireditve od 30. nov. 1939. do 1. januarja 1940.

ARETACIJE V ZAGREBU

Zagrebaška policija poroča, da so se na predvečer 1. decembra pripetile na več krajih v Zagrebu eksplozije v javnih telefonskih govornicah. Nemanci so položili v govornice razstrelivo, ki so povzročila razbile šipe in poškodovale telefonske govornice. Policija je aretirala več ljudi, ki so osumljeni zločinskih dejanj.

DOLGOVI NISO PADLI Z NEBA

V »Seljačnem kole« piše Adam Fribečev ob priliki uredb o zaščiti kmetičkih posestev: Dolgovi niso padli z neba. Nastali so iz gotovih razlogov. Ako jih zbrisete in ne odstranite teh razlogov, bodo v kratkem spet novi kmetički dolgovi. Treba je odstraniti vzroke gla in zla ne bo več. Šele tedaj, ko se bo vsaj stalno dobro gojilo, ne bo potrebovala več olajšav in milosrdnosti.

GOSTOVANJE ZAGREBSKE OFERE V NIŠU

Ob priliki včerajšnje otvoritve novega železniškega mostu čez Savo v Zagrebu je izjavil min. predsednik dr. Cvetković novinarjem, da bo vlada posvala zagrebške opere na gostovanje v Niš.

KRUH SE JE PODRAŽIL

»Jugoslovenske zastave desno, hrvatske levo, toda kruh se je podražil«, nam je rekla neka stara gospodinja — piše »Narodni list«, ki pravi tako: Prosim odločilne oblasti, da posvete vprašanju podražanja kruha malo več skrbi. Z zastavami bo še nekako šlo, toda s kruhom — zelo težko!

Curib, 4. decembra. Beograd 10.—, Pariz 9.55, London 17.40, New York 44.—, Bruselj 73.70, Milan 22.50, Amsterdam 236.70, Berlin 178.62, Stockholm 106.15, Oslo 101.30, Kopenhagen 83.10, Sofija 8.40.

Ob povratku naših sezonskih delavcev

Krili in težave s prevozom — Zalestna smrt sina, ki je prišel čakati svojo mater

Murska Sobota, 3. decembra. V transport sezonskih delavcev je prispel je završilo na narodni praznik zvečer po Murski Soboti. Nenadoma in brez prodnega obvestila je prispel poseben vlak par sto sezonskih delavcev in jih ob pol 7. zvečer odložil na kolodvoru v Murski Soboti. Smeh radosti, da vidijo spet domače obraze, da slišijo spet prekmursko govorico, je navdala sezonoce, ko so s trudom spravili prtljago iz vagonov Težke košare, napojni nahrbtniki, v jutovino oviti deli koles in ročne torbe so se grmadih ob ograji tesnega sobškega kolodvora. Toliko sto delavcev in toliko sto komadov prtljage, to je preveč nenkrat za naš kolodvor.

Vožnje je konec! Ta vzdih se izvije iz prsi slehernemu delavcu, ko sede na prtljago ogleduje obrise Murske Sobotne v temi noči. Globoko vdahne prekmurski zrak in si misli: doma sem.

Še ni treba je se premeriti cesto proti Gornji Lendavi ali proti Rogasčevu, zakaj večina delavcev je iz teh krajev. Skupaj so delali, zdaj so se spet skupaj vrnili v domači kraj. Nerodno je, da ob neurejenih razmerah, v katerih zdaj živi svet, ni mogli obvestiti domačin, da se vračajo. Zato jih tudi nihče ne čaka na kolodvoru z vozom ali tovornim avtomobilom, da jih zapelejo v domačo vas.

No, si mislijo delavci, saj so v Soboti na razpolago poštne avtobusi, ti jih bodo lahko naložili par desetih. Pa glej smolo! Poštne avtobusi so državna last, vozijo po toč-

no določenem voznem redu in polna nima pooblastila za izredne vožnje. Nima ga, čeprav bi z vožnjo povečala dohodek poštne uprave in čeprav so že ponovno zaprosili za dovolitev takih izrednih voženj za sezonske delavce ob povratku v domovino. Naj vidijo sezonoce, da skrbimo zanjo, so si mislili dobri soboški gospodje, ki jim je naložena skrb za ugled borze dela, naj vidijo, da smo veseli njihovega prihoda in jim privoščimo udobno vožnjo do domače hiše.

Ni njihova krivda, če niso mogli omehčati poštne avtobuse, da bi v blagor delavcev in svoje lastne blaginje napravili še kakšno pot izven določenega reda. Kam naj gredo zdaj delavci na noč? V Delavskem domu je na razpolago samo omejeno število ležišč, drugod pa je za njih predrago. V Mariboru so mogli dobiti našega denarja samo za 10 mark. Porabili so ga za vožnjo po železnici, za večerjo, prenočišče in še za avtobusno vožnjo jutri ga ni ostalo. Razumljivo je zato, da bi bil vsak rad čim prej doma.

Tako so tarnali in iskali vožnje delavci iz obmejnih Rogasčev. Avtoprevoznik G. Franc Gjorkoš se jih je usmili in jim dal na razpolago tovorni avtomobil. Za volan je sedel sofer Franc Rituper in kmalu je tovorni avto s prtljago in 16 sezonskih delavci na cesti, ki vodi proti Cankovi in Rogasčevu.

Okrog 22. se je prazni avto spet vračal v Mursko Sobotno. Na njem so bili poleg soferja še Viktor Vrečič, Mihael Sebančič

in njegov sin Jožef ter 20letni mehanik Franc Kovač. Ta je bil prisedel na avto, da spremi do doma svojo mater, ki se je tudi vrnila z drugimi sezonski iz Nemčije. Sam je naložen v Murski Soboti in je med sezonski našel na kolodvoru tudi svojo mater. Oba sta bila vesela svidenja, vesela, da sta se našla zdrava. Zakaj ne bi sin spremljal matere do doma, če se potem lahko spet vrne v Mursko Sobotno?

Ko je avto prispel do Pertoče, mu je ugasnila edina luč. Prva je ugasnila že prej na poti v Rogasčevce. Brez luči avto ni mogel voziti, zato je Franc Kovač hotel rešiti soferja iz zadrege s tem, da je sedel na blatnik in svetil z električno žepno svetilko. Ob svitu svetilke je sofer ob počasni vožnji razložil rob ceste in brez nezdgo pri vožni do mesta, kjer se ob radgona ceste odcepi pot v Krajno. Tam je oster ovinek in na njem je vozilo krenilo s cestišča na rob in se prevrnilo v jarek. Ob tej nesreči je Franc Kovač izgubil življenje. Medtem ko se ostalim ni nič zgodilo, je avto pritisnil Kovača z vso težo, mu zdrobil prsni koš in glavo ter zlomil nogo. Bil je na mestu mrtve.

Sofer je šel v Rankovce po pomoč in je naprosil par močnih mož da so pomagali dvigniti avto, vendar pa za nesrečno mladčeno ni bilo več nobene pomoči. Njegova tragična smrt je globoko pretresla vso okolico in vsi sočustvujejo z nesrečno materjo, ki je po povratku v domovino izgubila sina.

Zadeve in potrebe Spodnje Dobrave

Naselbina, ki ima 195 hišnih števil, blizu 800 prebivalcev in 200 volilcev, nima zastopnika v občinskem odboru

Tezno, 3. decembra. Radi visokih cen stavbišč v mestu in najbližji okolici, kakor razširitev mestnega gradbenega zaslona na okoliške občine, se je razvijala gradbena podjetnost zlasti šibkejših slojev izven mej okoliških občin. Tako je nastala v nekaj letih vzhodno Tezno na obeh straneh Ptujске ceste velika nova naselbina, katero je imenovala takratna upravnica občina Razvanje Spodnja Dobrava, hudomušneži pa dali naziv Sibirija in tudi Abesinija. Sedaj spada ta naselbina pod upravno območje Hoče. Neverjetno hitro je zrastle ta naselbina. Tam, kjer je še pred leti segal gozd do Ptujске ceste, je danes naselbina, ki šteje 195 hišnih števil, 741 prebivalcev in skoraj 200 volilcev. Kljub tem za podožele izredno visokim številom nima ta naselbina zastopnika v občinskem odboru, ki bi zagovarjal in zahteval na pristojnem mestu ureditve raznih nedostatkov, zlasti popravila cest, pravimo jim ulice od katerih je bila doslej le menda popisana z gramozom samo ena in še ta ne popolnoma. Prebivalci si pomagajo z ureditvijo cest sami, kolikor pač premorejo materiala. Da je naselbina v resnici naselbine siromašnih slojev, sledi že iz tega, da ima večji del naselbine severno Ptujске ceste le 7 studence in hodi k nekemu studentu po vodo 21 stank.

Med majhnimi hišicami in tudi nekaterimi barakami so tudi prav lične hiše, nekatere celo enonadstropne, ki se predrljivo dvigajo nad skromnimi strehami stromakov, ki so s krvavimi žulji postavili lasten krov, ker družine s številno dečo ne sprejmejo noben gospodar. In takih družin je tu mnogo in tudi mnogo revščine. Vendar so našli že tu zadovoljivo eksistenco trije gostilničarji, dva trgovca, pek in mesar.

V začetku niso gradili po nobenem gradbenem načrtu, zato je nastalo več slepih ulic. Lansko leto pa je g. ing. Bogomir Rane izdelal generalni regulacijski načrt, kar bo dalo naselbini lepo obliko in primerne prometne veze. V načrtu je predviden velik prostor ob železnici proti gradu in industriji in zaščitni pas med industrijo in naseljem. Nekako v sredini je določen prostor za javne zgradbe, cerkev, šolo in otroško igrališče. Prva nujnost je gradnja šole, saj je v naselbini nad 200 šolobveznih otrok, ki posejajo zaenkrat šolo na Teznu, ki pa je sedaj za to število otrok pretisna. Naselbina Dobrava pa se bo kljub mnogim sedanjim nedostatom gotovo lepo razvijala. Ima tudi med svojimi prebivalci precej narodnih in kulturnih delavcev, ki se marljivo udeležujejo v društvenem življenju na Teznu.

Pivkova sokolska družina na praznik zedinjenja

Slovesna zapisrega številnih novih članov

Maribor, 3. decembra. Sredi so se zbrali pripadniki Sokola Maribor I v rekordnem številu v telovadnici vojaške kralja Petra osvoboditelja k slovesni proslavi praznika narodnega in državne zedinjenja. Telovadnica je bila okusno okrašena s sliko Nj. Vel. kralja Petra II. Uvodoma je spregovoril toplo in pristranske pozdravne besede starosta br. J. Monorka, ki je naslovil prav pristen pozdrav na navzoče številne predstavnike častniškega zbora s poveljnikom šole za rezervne oficirje, podpolkovnikom g. S. Gašičem na čelu, pa tudi na člane pevškega društva »Jadrana-Nanos«, ki so z našo lepo rodno pesmijo sodelovali pri pristrani proslavi.

Sledilo je branje poslanice SKJ, nakar so pevec »Jadrana-Nanos« pod vodstvom prof. U. Vrabca ubrano zapeli državno himno. Lep učinek je imel simbolični prizor zedinjenja, ki ga je ljubko podala deca Pivkove sokolske družine. Zanosno je naraščajnik Kato I deklamiral primerno pesem, nakar so pevec »Jadrana-Nanos« zapeli prelepo pesem »Slovna na dan«. Sestra

Dragica Fija v 2 je lepo deklamirala Gunglovo »1. decembra«.

Veliko zanimanje je vzbudila med številno navzočimi svečana izročitev župnega prehodnega prapora naraščajski vrsti Pivkove sokolske družine za zmago, d si jo je priborila ob priliki naraščajške župnega tekmovalstva v letu 1939. Slikoviti spored snočnega slavlja je izpolnila slovesna zaobljuba preko 100 novih članov Pivkove sokolske družine, ki so položili tu svojo zaobljubo v roke društvenega staroste br. J. Monorka. Tudi so bile društvenim pripadnikom izročene lične diplome, ki so si jih pridobili tekmovalci in tekmovalke s svojimi lepimi uspehi ob priliki smučarskih, strelskih in telovadnih tekem.

Z vseslovensko himno »Hej Slovane«, ki so jo z zanosom odpele vsi navzoči, se je zaključila lepa svečanost Pivkove sokolske družine, ki je s tem ponovno izpričala tesno in krepko povezanost svojih vrst. Po občinskem delu je sledila prijetna zabava v okviru čajanke, ki jo je priredilo članstvu Sokolsko društvo Maribor I.

Živahna Miklavževa nedelja v Mariboru

Bilo je več prireditvev in vse so bile dobro obiskane

Maribor, 3. decembra. Miklavževa nedelja je bila letos navzlic prilikam časa precej razgibana. Mariborske trgovine so bile po večini odprte in tudi povpraševanje strank je bilo precej živahno, zlasti po slaščičarnah in trgovinah z otroškimi igračami. Skrbne mamice so izkoristile današnjo nedeljo za nakup daril, ki navzlic naraščajoči dragotini ne smejo izostati. Letošnji Miklavž ob sicer nekoliko skromnejši, vendar pa ne bo mariborska deca navzlic temu nikakor prikrašana.

Po številnih lokalih so bila miklavževanja in obdarovanje. Danes popoldne ob 16. je bila v matičnem Sokolskem domu Miklavževa igra z obdaritvijo številne sokolske dece, ki je z veseljem pzdvarila ne samo Miklavža, ampak tudi vse njegovo spremstvo. Pri igri so nastopili tudi Mefisto, Belecub, minister Asmodej in drugi hudobci, razen tega zloglasni burkeš Kurant ter njegova pajdaša Grdavič in Mevža. Bilo je veliko iskrivega, pristrnega otroškega veselja.

Sredi so se imeli svoje miklavževanje v Narodnem domu uslužbenici Nabavilskih združenj. Vsi prostori Narodnega doma so bili za to priliko okusno okrašeni in slavnostno opremljeni. Številno občinstvo se je odzvalo vabilu prirediteljev, ki hočejo s čistim dobičkom prispevati svoj delež za gradnjo okrevišča naših zdravčarjev, ki ga hočejo postaviti vrh Pohorja.

Tudi »Jadrana-Nanos« je imel svoje miklavževanje danes popoldne v Grmekovi dvorani v Studenčih. Tudi tukaj je bilo veselje in prijetno razpoloženje, ki se je stopnje-

valo do vika, ko se je pojavil s svojimi spremstvom Miklavž in bogato obdaroval vse navzoče.

Sicer pa ni bilo v sredini mesta in na periferiji večjega javnega lokala, kjer bi ne bilo vselega miklavževanja, ki je prineslo potrebno razvedrilo mladosti, pa tudi starejši generaciji. Navzlic hudim časom je ostal Miklavž tudi letos Mariborčanom svet in se jih je radodarno spomnil, ko je nastopil svojo pot današnjim časom primernega obdarovanja.

Od kdaj prihaja v Maribor slovenski Miklavž

Zdaj, ko se ugotavlja zgodovina ne le bivanja, marveč tudi dejanske narodno zavednega življenja Slovencev v Mariboru, bo tudi prilika ugotoviti, od kdaj prihaja slovenski Miklavž v Maribor. Ali se je pojavil kdaj že pred Slovensko Citalnico in kje? Ali je prišel šele v Citalnico in na kak način? Ali pa ga v celoti najdemo v aplohi še ni bilo in je našel svojo dopolnjevala pri Delavskem bratnem in pevskem društvu. Če bi bila to zgodovinska gotovost, potem bi bil slovenski Miklavž v Mariboru star šele 40 let. To se pravi, da šele 40 let prihaja kot narodni, res slovenski Miklavž v Maribor. Tudi bi bil njegov prvi nastop v nedeljo, 3. decembra leta 1899 v Narodnem domu. Kakor smo že poročali, se je slovenska otvoritev Narodnega doma vršila 30. novembra l. 1899. Tri dni pozneje — torej kot omenjeno, v nedeljo 3. decembra (slučajno kakor le-

tos), pa je v isti namen in istotam tudi Delavsko bratno in pevsko društvo pridelalo svoje prvo slavlje v zvezi z nastopom Miklavža. Od tedaj — to je gotovo — je slovenski Miklavž v Narodnem domu postal tradicionalen.

Letošnja miklavževska konjunktura

V sredo ima naša mladina svoj dan. Polpolnoma v soglasju s sedanjo precej zamotano dobo sta nebeski dobričina Miklavž in pekleniski parkelj sklenila sporazum v tem smislu, da ne glede na tehte ali ne-tehte razloge izvedeta splošno mobilizacijo trgovin in — žepov. Ko se sprehajajo po ulicah našega Maribora, ki je kakor ves zavil v rdečo luč z najrazličnejšimi dobrotami obloženih izložb, se v eri raznih tekem vprašujemo, ali ne bi morebiti kazalo priznati najboljšim aranžerjem teh zares sijajnih in okusnih izložb nagrado, ki naj bi potem šla v prid zapuščenim otrokom in sirotam.

Vsakdo išče danes konjunkturo. Podobno je, da je bil »mobilizacijski ukaz« onostranski veljavo sprejet precej ginitivo in disciplinirano. Zastopani niso samo tradicionalni slaščičarji in lektarji. So tu še radijski aparati, fotografski aparati, ure, knjige, praktični izdelki papirne stroje, igrače, steklenina, porcelan itd. Pa tudi pozlačena šiba, venec fig. jabolka, orehi in rožiči, cenenji bonboni itd.

Starši imajo svoje skrbi. Ne marajo za greniti svoji deci miklavževske veselje. Upati je, da Miklavž mariborske dece navzlic dragotini in hudim časom tudi letos ne bo razočaral.

Jurij Pika.

Tezenske novice

— Prijatelj tuje solate. V noči od torka na sredo je neki prijatelj tuje solate izpraznil posestniku Krašovcu za hišo jamo, v kateri je imel spravljeno solato za zimo.

— Sokolski diletant nas bodo po precejšnjem odmoru zopet presentirali in že pridno študirajo svoje vloge. Sokolski Miklavž pa bo prišel v soboto v Pulvkovo gostilno. — Rdeči križ pridno zbira prispevke, da bo božično obdarovanje revne šolske dece čim izdatnejše.

— Sokolska proslava zedinjenja. Tudi naš »Sokol« je dostojno proslavil ta največji državni in sokolski praznik in sicer popoldan na praznik zedinjenja ob 15. uri v lepo okrašenem pritičnem razredu narodne šole. Slavnost je otvoril starosta br. Špes Franjo s primernim nagovorom, kateremu so sledile deklaracije naraščajnikov, citanje poslanice in petje. Sledila je predvoda naraščaja v članstvo, zaobljuba novih članov in razdelitev diplom. S himno »Hej Slovane« je bila slavnost zaključena.

Že tretji požar v eni vasi

Ljutomer, 3. decembra. Ni minilo teden dni, kar je pogorelo gospodarsko poslopje pri posestniku Zemljiču v Norščini, že so bili vaščani Noršincev ponovno preplašeni, ko so začeli v četrtki zvečer zopet plat zvona in gasilski rok. Torkrat je ob pol osmih začelo goriti gospodarsko poslopje posestnika Frančiška Vaudarskega poslopje posestnice Frančiške Vaudarskega. Ogenj je nastal na skednju ter se razširil na vso gospodarsko poslopje in v bližini zloženo šibo. V poldrugi uri se je spremenilo v pepel številno poljsko orodje, mnogo slame, sena, listja in drv in vseh gorljivih deli skednja. Ko je plamen vhljal nad gospodarskim poslopjem, se je začel močan pok, ker je od vročine razneslo pločevinast od, napolnjen s karbolejem. Tekočina in vroča masa je brizgala na vse strani ter se končno tudi vnela. Goreče slamnate veternece pa je neslo visoko v zrak po vsej vasi. Mnogi posestniki so morali čuvati svoja poslopja in niso mogli giniti požara. Tudi to gospodarsko poslopje ni bilo dovolj zavarovano. Posestnica trpi do 50.000 din škodo.

Kako je ogenj nastal, še ni dokazano, verjetno pa je, da je tudi ta požar delo slobne roke, če ne organizirane družbe, ki se hoče vaščanom maščevati. Tako so našli v petek na mostu listek, kjer piše nedko s sviničnikom, da bo vsak teden goril v vasi en skedenj. Našteti so tudi posestniki, ki jim bo še pogorelo gospodarsko poslopje ali skedenj. Ljudje so silno prestrašeni. Nekateri so že začeli prazniški skedenje, zlasti pospravljali vozove, poljsko orodje in drugo, kar bi moglo zgoriti. Iz dosedanje preiskave je razvidno le to, da so vaščani videli pred večerom nekega mladjega možaka, ki si je nekatere hiše podrobneje ogledoval s ceste. Vaščani so sedaj odredili stalno stražo, ki bi naj preprečila nove požare, v kolikor bo pač to v njihovi moči. Poleg tega pa bo tudi orožništvo ponoči hodilo po vasi, da se prepreči še hujše nesreče.

Ptičji znanilci občutnega vremenskega preobrata

Živali vnaprej čutijo, da se bliža večja izprememba vremena

Maribor, 3. decembra. Immed ramnih živali so najbolj ptiči najbolj zanesljivi znanilci občutnega vremenskega preobrata. Treba je le pomati njihovo življenje, posebno njih vedenje tik pred takim preobratom, ko je na splošno še najlepše vreme. Po dolgoletnih preizkušnjah je Maribor (odkar vremenska hišica pred glavno pošto stalno »štrajka«) dobil svoj ptičji barometer in sicer v glavnem takole kombiniran: dva dni pred vremenskim preobratom so ptiči zelo živahni zlasti v iskanju hrane (pice). Tedaj jim ne zadostuje običajna dnevna porcija. Tik pred preobratom pa je — in tu pričanja kombinirano ptičje barometra — v Mariboru je Kalvarija kot izumrla. Skoro nobenega glasu, tudi ne tam, kjer so se še dan prej glasili živahni »občni zbori« srak in vran. Zdaj je vse tiho. Niti ne pridejo blizu hišice na krmljenje ob običajnem jutrnjem času, marveč posamič se

le proti večeru, ali pa — pred izrednim vremenom — tudi to izostane. Pač pa je nekoliko bolj živahen spodaj ležeči park, to pa je zaradi preselitve onih iz višje ležeče okolice.

Tem bolj živo pa postaja v mestu samem; tu prihajajo tudi še popoldne kar na okno, na katero tudi trkajo, če je zaprto. Uboge živalce iščejo torej pri cloveku svetljo in hrano. K temu ptičjemu barometru spada še marsikaj zanimivega in bi bilo tudi iz zgolj praktičnih ozirov tako umestno, če bi se tudi drugi opazovalci zglasili s svojimi skušnjami. To pot se je ta barometer v Mariboru pojavil 1. decembra in se danes (3. decembra) še vedno stopnjuje. Na občeno spremembo tudi pri nas kaže že nekaj dni nebo, posebno danes z očitnimi znaki, ki kažejo na izredne zmanje vremenske dogodke katastrofalnega značaja.

Mariborske in okoliške novice

— *Kradejo kakor srake.* Francu Zelenku iz Mlinske ulice 17 je neki zlikovec odnesel s kolesa, ki ga je imel pred neko trgovino na Aleksandrovi cesti zavoj, v katerem je bilo par novih čevljev. — Na Glavnem trgu je spreten žepar izmaknil nosetnici Mariji Zagledi iz Drakovcev denarnico, v kateri je bilo 600 din gotovine. Slična usoda je doletela upokojenko Ido Miličev, stanujočo v Ipavčevi ulici ki ji je v Strossmayerjevi ulici neznan tat ukradel denarnico s 500 din gotovine. — V Bolfenkovi ulici 4 je izgnilo zasebniki Rozi Rakej z dvorišča še mokro perilo, vredno okoli 600 din. — Trgovskemu slugi Alojziju Karmelju s Tezna je neznanec odpeljal izpred neke gostilne na Tržski cesti kolo znamke »Peugeot«, ki ima evid. št. 2-12584. Tudi mizarju Vinku Spindlerju, stanujočem v Sp Radvanju, je izgnilo kolo, ki je znamke »Steyera« in ki ima evid. številko 2-791523.

— *Opeharjeni avtoprevozniki.* Avtoprevoznik Viktor Marin iz Jezdarske ulice je pred dnevi izročil nekemu uslužbencu neke črpalke 400 din in posodo da mu preiskri bencin. Ko je Marin čez par dni vprašal uslužbenca, kdaj naj pride po bencin, mu je odgovoril, da od njega sploh nikdar ni dobil nobenega denarja ali posode. Marin, ki se mu je vsa zadeva zdela precej čudna, je uslužbenca prijavil policiji.

— *Drobne vesti.* V Limbušu je prišel 39-letni delavec Jurij Šauperl po nesrečnem naključju z levico v stroj, ki mu je odtrgal tri prste. Šauperl se zdravi v bolnici. — V Dvořakovici ulici je neki izvozeček zapeljal v kolesarija Alojzija Voha iz Studencev. Voh je obležal s precejšnjimi poškodbami na glavi. — Trgovec Matija Lubaš je prijavil policiji, da mu je neki sosed odnesel iz stanovanja razne predmete, vredne preko 1000 din. — Barvar Leopold Lorbek je našel ob Oreškem nabrežju na nekem drevesu naslonjeno kolo, ki ima evid. št. 2-125448. Kolo dob lastnik na policiji.

— *Nočno lekarniško službo* imata tekoči teden Vidmarjeva lekarna pri Sv. Arhu na Glavnem trgu 20, tel. 2005, ter Savostova magdalenska lekarna na Kralja Petra trgu 3, tel. 22-70.

— *Grob pri grobu.* V Ribniškem selu je umrl posestnik Josip Kolarčič, star 70 let. Zaljučnim naše globoko sožalje.

— *Pogreb Jerneja Zmavca.* V soboto popoldne je bil na Pobrežju pogreb upokojenega višjega revidenta državnih železnice Jerneja Zmavca. Pogreba so se udeležili v velikem številu železniški uradniki in ribiči, saj je bil pokojni znan v vrstah mariborskih ribičev. V imenu Ribarskega društva je spregovoril ob njegovem grobu toplo občutne, izbrane ter pristrčne poslovnice besede šef-primarji dr. Janko Demovšek. Ohranimo blagemu pokojniku trajen spomin.

— *Premiera »Lepe Vide«.* V soboto zvečer je bila v gledališču premiera opere Rista Savina »Lepe Vida«. Občinstvo je toplo vzklaklo vsem sodelujočim, navzoč je bil tudi avtor g. Risto Savin, ki je moral na oder, kjer je prejel v znak priznanja lep venec.

— *Iz šolske službe.* Meščanskošolska učiteljica Pavla Tirar je premeščena iz Šoštanja k tukajšnji I. meščanski šoli.

— *Iz železniške stroke.* Za poverjenika v tukajšnjih železniških delavnicah je imenovan g. Rudolf Dvorak, ki je služboval doslej v Bosanskem Brodu. Prometnik Edvard Tomšič, ki je doslej služboval na Jesenicah, je premeščen sedaj v Maribor.

— *Upokojitve.* Višji pisarniški oficijal g. Miha Visočnik, vodja pisarne tukajšnjega predsedništva okrožnega sodišča, je bil upokojen.

— *Meso.* Tukajšnja »Delavska politika« poroča: »Meso v našem mestu je neupravičeno drago in stane 14 do 16 din za kg. Da je to očitno preveč, nam najbolje dokazuje dejstvo, da je mogoče dobiti goveje in telečje meso na Pobrežju, torej v neposredni bližini mesta, po 10 do 12 din kg. Zakaj je meso v mestu tako drago?«

— *Pohod sokolskega Miklavža skozi Maribor.* Danes ob pol 18. se bo pojavil na Aleksandrovi cesti sokolski Miklavž s svojim številnim spremstvom, ki bo krenil po Aleksandrovi cesti proti kolodvoru, ker je namenjen v Celje in Ljubljano. Vrne pa se spet v torek 5. t. m. ob 16. ker hoče obdarovati še v dvorani matičnega Sokolskega doma vse tiste, ki še niso prišli na vrsto pri nedeljanskem obdarovanju.

— *Kako je s slanino.* Tukajšnja »Delavska politika« poroča v številki 138: »Nedavno smo čitali v listih, da priredimo v Jugoslaviji tedensko 10.000 do 12.000 prašičev, sposobnih za zakolaj. Na podlagi te kalkulacije bi lahko izvozili mesečno prašičev v skupni teži 6 milijonov kg. Izvozi, mo pa samo milijon kg. Torej bi moralo biti pri nas prašičev na pretek toda kaj opažamo? Slanine primanjkuje. Ljudje v našem mestu se tako rekoč nastavljajo po prodajalnah, istočasno pa se je cena slanini dvignila na 18 do 20 din, medtem ko se slanina izven Maribora še vedno prodaja po 16 din. Tudi problem, s katerim naj bi se bavil odbor za pobiranje dragotne.«

— *Spomin« iz svetovne vojne si je dal odstraniti.* V mariborsko bolnico je prišel

67letni kočar Josip Ajd, doma na Hočem Pohorju. Zdravnikom je dejal, da ima v boku kroglo, ki ga je zadela v svetovni vojni. Sedaj po 22 letih mu je krogla v boku tako nagajala, da je čutil močne bolečine. Zdravniki so mu kroglo odstranili.

— *Proslava 1. decembra.* Obmejna Cerknica je prav lepo proslavila 21-letnico osvobodjenja iz zedinjenja. Cerkevne slovesnosti v župni cerkvi so se udeležili vsi zastopniki oblasti in društva s svojimi prapori. Stevilni je bil tudi oficirski zbor s kapetanom g. Koscem na čelu. Sledila je proslava v šolskih prostorih za šolsko mladino, zvečer pa je rakovski Sokol v svojem domu priredil dobro obiskano akademijo.

— *Pobesneli umolnoli razbil pohištvo in vse šipe v stanovanju.* V Frankopanovi ulici 31 so imeli strašno noč. Okoli 23. ure se je namreč vračal domov v stanovanje svojih staršev 35letni Bruno G., ki je bil že svojčas nekaj časa v umolnolici. V vrnjenosti je prišel razbijati pohištvo in okna. Pobesnela umolnolika je hotela pomiriti policijo, toda bilo je vse zaman. Naposled so poklicali mariborske reševalce, ki so ga hoteli odpredati v bolnico, kjer pa so izjavili, da za umolnolice nimajo prostora. Nazadnje so pobesnelca Bruna G. prepeleli v policijske zapore.

— *S sekiro poglavi.* Ko se je 18letni posestnik sin Franc Nedog vračal proti domu k Sv. Juriju ob Ščavnici, ga je neki neznanec napadel in mu s sekiro prizadel ta ko težke poškodbe na glavi, da se je Nedog zrušil na tla in obležal v mlaki krvi. Nedoga so odpredali v mariborsko bolnico, kjer si zdravnik prizadeva, da bi mu rešili življenje. Za napadalcem poizvedujejo orožniki.

— *Ljudska univerza v Mariboru.* Drevi ob 20 uri predava o Ameriki ga Vera Adlesić, soprega ljubljanskega župana. Predavanje pojasnjuje skoptične slike.

— *Ubij.* Pri Sv. Marjeti ob Pesnici so se spopadli fantje. Na bojšču je obležal posestnikov sin Ivan Senekovič, ki ga je nekdo sunil z nožem v levo oko tako močno, da je konica noža prodrla prav do možganov. Senekovič so prepeleli v mariborsko bolnico, kjer pa je kmalu po prevozu umrl.

— *Mariborsko vreme.* Včeraj je padlo 5,9 mm dežja. Najvišja temperatura večerjanske dne je znašala 8,2 davi pa je bila najnižja 1,6. Vremenska napoved za mariborski okoliš pravi, da bo pretežno oblačno in mirno vreme, ponekod morda malo dežja.

— *Tragična smrt dveletnega otroka.* V četrtki popoldne se je v Dol. vasi pri Cerknici pripetila težka nesreča, katere žrtev je postala dveletna hčerka zidarja Milnarja. Milnarjevi so namreč pripeljali voz žamenja, a ker je bilo žamenje drobnog, ga niso skladali, marveč kar prevrnili. Ko pa je bil že mrak, je Milnarjeva gospa začela iskati po vasi svojega otroka, toda ker ga ni našla je poklicala sosedo, ki so začeli iskati po bližnjem potoku, toda brez uspeha. Tedaj pa so se spomnili, da je otrok skakal okoli voza, ko so skladali žamenje, v temni sluti jo so začeli razkladati žamenje in pod kupom res našli deca, ki ga je precejšnja teža žamenja kar strla. Nesreča je globoko odjeknila po vsej vasi, želeli je da bi starši na svoje otroke malo bolj pazili.

Mariborsko gledališče

Ponedeljek, 4. decembra: Zaprtlo.
Torek, 5. decembra: ob 20.: Lepa Vida.
Red A.

Iz Poljčan

— *Lepa proslava državnega praznika.* Praznik zedinjenja sta svečano proslavili tukajšnja šola in sokolsko društvo. Ob 8. uri je bila slovesna služba božja, nakar se je vršila šolska proslava v okrašenem VI. oddelku tukajšnje šole. Po otvoritvenem govoru učence najvišjega razreda so sledile deklaracije, razni prizorci in petje naših narodnih pesmi. Sodelovali so otroci vseh oddelkov. Slovesnost je bila zaključena s petjem državne himne. Kar nato se je vršila ob 10. uri sokolska proslava praznika